

PUKIEL (2) *sb m*

pukiel, [pukieł].

e jasne.

sg N pukiel (2). ◇ [pl N pukle. ◇ A pukle. ◇ I pukl(a)mi.]

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Wypukła, zwykle metalowa ozdoba (2) : [ná pięci łokiet wyfokość iego [„morza”, tj. zbiornika na wodę do obmyć rytualnych w świątyni Salomona]/ á fznurek ná trzydzieści łokiet opáfował ie w koło. A rzezání pod kráiem obchodziło ie dzieiesiąć łokci obtaczáiąc morzé (marg) A pukle ze łpodku brzegów opáfowało ie wokoło dzieiesiąć ich ná iednym łokciu. (–) WujBib 3.Reg 7/24.]

a. Stroju, broni i uprzęży; bulla Vulg, Cn (1) : Punctus vel punctum, pukyel *BartBydg* 126b; [*AktaAl* 545; Item cingulus deauratus w pukle nuncupatus. Item cingulus aureus cum contexta. *CracArtific* 1551 nr 184; *RachDworu* 197; *InwMieszcz* 1569 nr 152; Die 9 januarii za munsztuk nowy i pukle pozłociste, za strzemiona i ostrogi zł 3 gr 15 *GębMemor* 185].

[pukle do czego: item puklie do vszdi mosziodzove 2 CracArtific 1545 nr 1153.

*Szereg: »ozdoby i pukle«: Wítał tedy Gedeon/ y zabił Zebee y Sálmáná: y pobrał ozdoby y pukle [ornamenta ac bullas]/ ktore zwykli miewać wielbładowie krolewscy ná łzyiach ku ozdobie. *Leop* 1577 *Iudic* 8/21 (*Linde*).]*

b. Oprawy księgi; umbilicus (librorum) Mącz, Cn (1) : [Po tym, Miły Panie Jakubie, proszę Was, iżbyście tę pracę dla mnie podjęli: Ślę Wam tam pieniędzy grzywnę na Bibliją, a proszę Was, iżbyście mi obrali dobrego impressu mięszego na wielkie *modum*, przy tym z puklami, coby była chędogą, jako sami rozumiecie. *ListyPol* I 1541/240; *InwKatWaw* 35, 36, 180 [2 r.]; Pukieł/ Umbilicus. *Volck* Xxxv.]

*Wyrażenie: »pukiel na księgach, [do ksiąg, u ksiąg]« (1): Umbilicus item, Pukiel ná xięgách. *Mącz* 501d; [*ArtNom* I3v; *Volck* 722; Pukle do ksiąg in octavo par 29 przedane, pukle drugie do ksiąg in sedecimo par 44 przedane *InwMieszcz* 1597 nr 301].*

*[Szereg: »bullae alias pukle«: Missale bonum pressurae Cracoviensis, reverendissimi olim Tomicii, cum clausuris et bullis alias puklie ex argento *InwKatWaw* 159.]*

Synonimy: buła, cętka.

Cf POKIEŁ